

R

REVEIL-SERIE

DE ZORGENDE HEILAND
IS NABIJ

JOANNES BEUKELMAN

No. 553

MAART 2019

JOANNES BEUKELMAN

Joannes Beukelman werd op 11 maart 1704 te Hoorn geboren. Hier heeft Florentius Costerus gestaan, en ook de bekende Lambertus de Beveren, die de Pelgrimsreis van John Bunyan van aantekeningen voorzag. Beukelman studeerde te Leiden in de godgeleerdheid. In oktober 1725 ontving hij een beroep naar Oost- en West-Blokker, dat wegens zijn minderjarigheid niet geaprobeerd werd door de Staten van Holland en West-Friesland. Op 27 november 1726 werd hij tot predikant bevestigd in zijn eerste gemeente Driehuizen en Zuid-Schermer. Vervolgens diende hij de gemeenten Alblasserdam (december 1728), Zierikzee (januari 1730), Hoorn (juni 1737), Rotterdam (maart 1749) en 's-Gravenhage (oktober 1750). In Hoorn werkte hij samen met zijn vroegere predikant Lambertus de Beveren. Tijdens zijn predikantschap in 's-Gravenhage betoonde hij zich vurig Oranjegezind. De stadhouder en andere edelen waren dan ook meer dan eens onder zijn gehoor te vinden.

Op 17 augustus 1757 is hij in 's-Gravenhage

overleden, nadat een ernstige ziekte zijn lichaam in korte tijd had gesloopt. Velen betreurden hun gewaardeerde leraar. In zijn geboortestad werd hij begraven.

Joannes Beukelman was een ijverige predikant, getrouw in zijn prediking, zijn catechiseren en huisbezoeken, en in het handhaven van de tucht. Vele malen diende hij classis of synode als scriba of preses. Hij mocht getuigen dat hij zegen ondervond op zijn prediking, die ontdekkend en overtuigend was. Zijn preekstijl was eerbiedig, ernstig en gevoelig, waardoor hij geliefd was in de gemeenten die hij diende. Hij bracht geen onnodige geleerdheid of uitweidingen op de preekstoel. In grote lijnen volgde hij de indeling zoals die toen gebruikelijk was: een korte inleiding, een uitleg van de tekst in enkele punten en een toepassing, waarin hij inging op de onderscheiden zielsgesteldheid van de leden der gemeente.

Zelf heeft hij geen preken in druk laten verschijnen. Zijn nagelaten preken werden gekocht door boekdrukker Jan Abraham Bouvink, die ze in de jaren 1773-1777 uitgaf in zeven dikke bundels 'Keurstoffen' en 'Vervolgstoffen'. Zijn

zoon, ds. Johannes Wilh. Bouvink begeleidde de uitgaven. In totaal zijn 334 preken uitgegeven.

Bronnen:

- Nieuw Nederlandsch biografisch Woordenboek, deel 7
- Reformatorisch Dagblad, april 2009.

De hiernavolgende preek is afkomstig uit ‘De lydende en verheerlykte Immanuël’, of Volledige Verklaaring over alle de Lydens- en Feeststoffen in negen en vyftig leerredenen door Joannes Beukelman (1775). Het is de 35e preek, te vinden op pag. 540-554. De oorspronkelijke titel luidt: ‘De vrouwen bij het kruis’. Ter inleiding schreef Beukelman: “De moeder van Jezus staat met andere vrouwen bij Zijn kruis: Jezus spreekt Zijn moeder troostend toe, en beveelt haar Johannes aan.”

De preek is herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands.

DE ZORGENDE HEILAND IS NABIJ

door

JOANNES BEUKELMAN

“En bij het kruis van Jezus stonden Zijn moeder en de zuster van Zijn moeder, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria Magdalena. Jezus nu, ziende Zijn moeder, en de discipel die Hij liefhad, daarbij staande, zeide tot Zijn moeder: Vrouw, zie uw zoon. Daarna zeide Hij tot de discipel: Zie uw moeder. En van die ure aan nam de discipel haar in zijn huis.”

Johannes 19:25-27

Inleiding

We lezen in Johannis 13: ‘Jezus wetende, dat Zijn ure gekomen was, dat Hij uit deze wereld zou overgaan tot de Vader, alzo Hij de Zijnen die in de wereld waren, liefgehad had, zo heeft

Hij hen liefgehad tot het einde' (vers 1). Jezus' ure betekent dat Hij uit deze wereld zou overgaan tot de Vader. Zijn ure zegt ons dat de tijd aanstaande was dat Hij, door Zijn zalige dood, het grote werk der verlossing zal gaan volbrengen. Hij zal overgaan in de hemelse heerlijkheid tot Zijn Vader, als de Erfgenaam van alles. Dit vers, dat deze Zijn ure gekomen was, toont Zijn voorkennis van alles, Zijn heilige wijsheid en voorzichtigheid. Daaruit blijkt ook Zijn bereidheid om door lijden en sterven, van het kruis over te gaan op de troon en de hemel in te gaan.

In deze tekst horen we ook spreken van de Zijnen die in de wereld waren. Daaronder moeten wij verstaan de mensen die toentertijd in de wereld waren. Dat zijn zij die Hem in de eeuwige Vrederaad van de Vader tot eigendom gegeven waren (Johannes 17:6). Hij heeft hen voor Zich gekocht met de prijs van Zijn eigen bloed om Zijn volk te zijn (Titus 2:14, e.a.). Voortdurend slaat Hij hen als de Zijnen gade en zorgt Hij voor hen. Van hen wordt ook gezegd dat Hij hen liefge-

had heeft, dat is dat Hij aan hen allerlei blijken en overtuigende bewijzen van een tedere en hartelijke liefde bewezen heeft (Johannes 11:5). Hij heeft hen liefgehad tot het einde. Dit kan men zo opvatten dat Hij tot het einde van Zijn leven aan hen alle liefde bewezen heeft. Of dat Hij met Zijn einde, dat is met Zijn dood, Zijn onveranderlijke liefde tot hen bevestigd en verzegeld heeft. Of dat Hij hen tot het eind blijft overtuigen van Zijn liefde, hier in deze wereld voor hen zorgt, om hen daarna in de zalige heerlijkheid bij Zich op te nemen. Dit kan dus verschillend worden opgevat.

Immanuël Jezus heeft hiervan overtuigende bewijzen gegeven en dit woord duidelijk bevestigd. Allereerst in Zijn hogepriesterlijke gebed dat Hij kort voor Zijn lijden en sterven heeft gebeden (Johannes 17). Maar ook door bij Zijn gevangenneming te zorgen voor een vrijgeleide van de Zijnen (Johannes 18:8-9). Zelfs toen Hij aan het kruis hing, heeft Hij op een zeer tedere en bijzondere manier getoond heeft de Zijnen tot het einde lief te hebben door voor Zijn moeder te zorgen. Hij bewees hiermee dat Zijn liefde tot de

Zijnen onveranderlijk en altijddurend is, zoals we ook uit onze voorgelezen tekstwoorden zullen vernemen. De vorige maal hebben we overdacht dat Christus toen Hij aan het kruis hing, bespot werd door de voorbijgangers, de oversten en de moordenaars zelf. Deze tekst gaat erover dat Christus, toen Hij aan het kruis hing, tot Zijn moeder sprak, voor haar zorgde en haar aan Johannes toevertrouwde.

O God, mocht het prediken van deze stof harten verbreken en zondaars uitlokken tot geloof in Jezus. Amen.

Wij letten bij het overdenken van deze tekst op de volgende zaken:

1. Op de omstandigheden waaronder Jezus kwam tot het uitspreken van dit tweede kruiswoord (vers 25-26a).
2. Op de inhoud van het tweede kruiswoord zelf (vers 26b-27a).
3. Op de uitwerking die dit woord heeft gehad op de discipel, die naast Maria bij het kruis van Jezus stond (vers 27b).

1.

De omstandigheden waaronder Jezus kwam tot het uitspreken van dit tweede kruiswoord.

Deze omstandigheden worden in het algemeen vermeld in vers 25 en in het bijzonder beschreven in vers 26.

In het algemeen beschrijft Johannes de omstandigheden bij het kruis als volgt: 'En bij het kruis van Jezus stonden Zijn moeder en de zuster van Zijn moeder, Maria, de vrouw van Klopas en Maria Magdalena.' Deze getrouwe hartsvrienden, die zelfs bij het kruisigen van Jezus en bij Zijn dood niet van Hem gescheiden zijn geweest, waren verscheidene vrouwen en een discipel. Zij die het meest ernstig, getrouw en moedig zijn geweest, waren enige vrouwen. Hier is maar één discipel, terwijl er vele vrouwen Jezus blijvend zijn gevolgd. Hoe legt God ook in de zwaksten de meeste kracht en heerlijkheid. Hoe wordt Gods kracht in zwakheid volbracht. 'Opdat het zij, gelijk geschreven is: Die roemt, roeme in de Heere' (1 Korinthe 1:31).

Deze allen zijn zo uitnemend dat hun namen niet verzwegen worden. Johannes noemt ach-

tereenvolgens: Maria, de moeder van Jezus, de gezegende onder de vrouwen; dan de zuster van Zijn moeder, hetzij haar eigen zuster, hetzij haar nicht naar de gewoonte van de Hebreëen. Haar naam was Maria, de vrouw van Klopas, die de andere evangelisten ook Alfeüs noemen. Het is mogelijk dat hij naar de gewoonte van de Joden twee namen heeft gehad. Deze Maria is de moeder geweest van Jacobus de kleine en Joses (Markus 15:40). Ook was daarbij Maria Magdalena uit wie de Heiland zeven duivelen had uitgeworpen. Markus voegt in Markus 15:40 ook Salome hierbij. Zij was de huisvrouw van Zebedeüs en de moeder van de beide apostelen Jacobus en Johannes. Naast hen vermeldt Markus nog van vele andere vrouwen. Het waren echter niet alleen vrouwen, die als weerloze en zwakke vrouwen gevaar liepen. Bij hen was ook iemand van het mannelijke geslacht, zoals blijkt uit vers 26, te weten Johannes, de discipel door Jezus geliefd, zoals hij doorgaans aangeduid wordt. Bij elkaar een gezelschap voor de Heere wonderlijk aangenaam, en door de Heere met wederliefde wonderlijk bemind. Wat een liefde

moet er niet geweest zijn tussen Jezus en Zijn moeder. Hoe oprecht was de toegenegenheid tussen Hem en Maria, de zuster van Zijn moeder. We zullen nog verbaasd staan over de liefde van Maria Magdalena tot Jezus als ze Hem na Zijn opstanding onder de doden zal zoeken. Hoe zou Salome Jezus kunnen vergeten, die twee van haar zonen had verkozen tot apostelen? Zeer krachtig was ook de liefde van Johannes die door Zijn Meester zo bemind werd, dat Hij in Zijn schoot mocht aanliggen. Hij werd onderscheiden met de titel, dat hij de discipel was door Jezus geliefd.

Van deze allen zegt Johannes dat ze bij het kruis van Jezus stonden. Ze hadden het allen gewaagd om bij het kruis te komen, en niet alleen te staan onder de schare, maar zich ook onder en bij het kruis te voegen. Sommigen vinden het geleerd om te onderzoeken en te betwisten hoe dichtbij of hoe veraf ze van het kruis gestaan zouden hebben. Maar dit is enkel tijd verkwisten, omdat het onzeker blijft. Met zulke dingen houden we ons niet op. Het is ons genoeg om vast te stellen, dat ze zo dicht bij het kruis gestaan hebben, dat ze Jezus tot zich

hebben kunnen horen spreken. Ze hebben Hem duidelijk en met onderscheid kunnen verstaan. Dit blijkt uit het vervolg van onze tekst.

Waarom staan ze zo dichtbij?

U, Maria, voelt u niet een zwaard door uw ziel gaan zoals voorzegd was door Simeon in Lukas 2:35. Nu weet u dat uw Zoon gekruisigd is.

Zou u nog dichterbij moeten komen om uw ziel nog meer te verwonden? En u vrouwen, u die Jezus innig en oprecht liefhebt en die zoveel goeds uit deze bleke mond gehoord hebt en zoveel heil van deze doornagelde handen ontvangen hebt. U die zoveel goddelijke stralen van liefde van dit aangezicht ontvangen hebt. Hoe zal het u aan uw hart gaan dit heerlijke aangezicht zo bebloed en besmeurd te zien en zo van nabij Zijn grote smart en niet uit te spreken zielsangsten te aanschouwen. En u Johannes, Zijn lieveling, die zo dikwijls in Zijn schoot aan de tafel hebt aangelegd en die zo dikwijls op Zijn borst bent gevallen, verafschuwt u niet de gruwelen die u hier ziet?

Ongetwijfeld staan zij hier allen met hun zielsleed, met een verbroken hart, met ogen nat van

tranen en met gesloten monden. Hun liefde trekt hen naar het kruis, hun genegenheid richt zich op Golgotha, niets kan hen scheiden van Hem Die hun ziel liefheeft. Dat is de aard van de rechte liefde, zoals deze beschreven wordt in Hooglied 8: 'De liefde is sterk als de dood; de ijver is hard als het graf; haar kolen zijn vurige kolen, vlammen des HEEREN. Vele wateren zouden deze liefde niet kunnen uitblussen; ja, de rivieren zouden ze niet verdrinken; al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten enenmale verachten' (vers 6-7).

Hieruit blijkt ook hun geloof. Ze hadden bij zo'n ontluisterend schouwspel niet kunnen blijven staan, als ze het niet met een hoger oog hadden aangezien. Al hadden ze in deze tijd nog niet veel begrip van de verzoenende kracht van Christus' kruisdood, ze hadden echter wel enige verwachting die hen toch nog hoop gaf. Vooral voor Maria, die door de engel zo'n grote toezegging over deze Zoon ontvangen had. Zij zelf had Hem haar God en Zaligmaker genoemd. Zij staat hier nog met geloof en vertrouwt met Abraham op hoop tegen hoop. Ook

tonen ze allen hier hun moed omdat ze ongetwijfeld hier in tranen wegsmelten onder het kruis. Ze schamen zich er niet voor als liefhebbers van Jezus bekend te staan. Ze vrezen geen schand of smart, maar laten openlijk zien dat ze Jezus liefhebben. Misschien is er wel enige hoop onder hen geweest om nog iets uit Zijn mond te zullen horen.

Spoedig merkt Jezus op dat Zijn beminden en Zijn bijzondere geliefde Johannes hier staan. Daarom wendt Hij Zijn ogen van de schare af en slaat acht op hen. In het bijzonder kijkt Hij naar Zijn moeder en Zijn beminde discipel die bij haar staat. Want, aldus vervolgt Johannes in het 26e vers: 'Jezus nu, ziende Zijn moeder en de discipel die Hij liefhad, daarbij staande.' Hij kijkt niet naar Zijn moeder alsof ze door haar droefheid iets zou verdienen, samen met Hem. Ik zou niet weten wat voor verdienste hier aan Maria zou moeten worden toegeschreven, zodat ze de lijdende Zoon van God gelijk wordt. Het pausdom dwaalt hierin geheel. Maar Jezus ziet hen beiden aan met ogen vol liefde en genade. Deze aanblik is een erfenis van het werk dat Hij nu bezig is te verkrijgen. Bovendien

ziet Hij Maria aan met een oog van medelijden, omdat ze reeds eerder door de dood beroofd was van haar man Jozef. Deze was haar eerst tot een steun en toeverlaat geweest. Nu moet ze ook haar Zoon gaan missen. Hij had na de dood van Jozef als een vader en man voor haar gezorgd. Hij ziet haar aan, nu ze haar Toevlucht in de tijd moet gaan missen.

2.

De inhoud van het tweede kruiswoord.

Dit alles ontroert Zijn hart en doet Hem spreken. Hij schenkt aan Zijn moeder een andere, trouwe zoon en aan Zijn discipel een liefdevolle moeder. Dit blijkt duidelijk uit de woorden die Hij tot hen beiden richt, als Hij tot Zijn moeder zegt: 'Vrouw, zie uw zoon', en tot de discipel die Hij liefhad: 'Zie uw moeder.' Dit is ongetwijfeld niet de eerste keer dat de Zaligmaker Zijn moeder aan Johannes aanbeveelt. Het is niet voor te stellen, dat de liefdevolle en bezorgde Jezus tot op dit moment daaraan niet gedacht of daarover gesproken zou hebben. Sommige uitleggers menen dat de apostel Johannes deze taak reeds eerder op zich genomen

heeft en dat daardoor de grote liefde van Jezus tot Johannes ontstaan was. Dat betekent dat Hij nu slechts begeert dat zal worden uitgevoerd wat voorheen al was overeengekomen. Vandaar dat Hij Zijn moeder aanspreekt en tot haar zegt: ‘Vrouw, zie uw zoon.’ Hij zegt niet: Moeder, Mijn moeder, maar ‘vrouw’. Dit doet Hij om haar niet bekend te maken, zodat ze niet tot een doelwit van deze woedende mensen zou worden. Of Hij zegt dit om haar gevoelens en hevige gemoedsaandoeningen niet al te zeer op te wekken. Die waren ongetwijfeld nu al genoeg bewogen en aangedaan.

Misschien noemde Hij haar ook zo omdat Hij haar de eerste moederbelofte van het Vrouwenzaad in gedachten wilde brengen, dat satan wel de kop zou vermorzelen, maar Wiens verzenen door de slang vermorzeld zouden worden. Door ‘vrouw’ te zeggen, heeft Hij Zijn moeder willen troosten met de gedachte dat het lang beloofde Vrouwenzaad, dat zij ter wereld had gebracht, nu bezig was dat grote heilswerk der verlossing uit te voeren. Dezelfde aanspraak had Hij ook gebruikt op de bruiloft te Kana in Galilea, toen Hij tot Zijn moeder zei: ‘Vrouw, wat heb

Ik met u te doen?’ Hij wilde hiermee te kennen geven, dat Hij in de uitvoering van Zijn Middelaarswerk geen raad of hulp van Maria wilde ontvangen. Daarin stond Hij alleen onder Zijn Vader. Om deze reden oordelen sommige geleerden dat de Zoon van God als Hij hier Maria ‘vrouw’ noemt, daarmee ook wil aangeven dat Hij hier bezig was in de uitvoering van Zijn priesterambt. Als vrouw kan ze niet in het minste Zijn medegenoot zijn.

Maar al is het dat de Zoon van God haar ‘vrouw’ noemt, dan mag dit niet in mindering gebracht worden op Zijn genegenheid. Want als Hij haar wijst op Johannes zegt Hij: ‘Vrouw, zie uw zoon.’ Hij wijst haar er hierdoor op dat Johannes haar zoveel als tot een zoon zal zijn en zich als een zoon aan haar zal verplichten. Hij zal haar eren, onderhouden en beschermen. Het is alsof de Heiland wil zeggen: Bedroefde moeder, nu er een zwaard door uw ziel gaat en nu u van alles beroofd bent en u ook van Mij beroofd wordt, heb Ik zorg voor u gedragen en draag ze nu nog voor u. Al word Ik van u weggenomen, zie daar een andere zoon die u zal onderhouden, voor u zal zorgen en u zal eren

als een zoon.

En opdat zij hieraan niet zou twijfelen, zo wendt Hij Zich ook tot Johannes en zegt tot hem in dit verband: ‘Zie uw moeder’ (vers 27a). Het is alsof Jezus wilde zeggen: Mijn geliefde Johannes, u kent Mijn ongeveinsde liefde voor u, hoe groot Mijn waardering is voor u. Ik ga nu uit deze wereld en Ik laat Mijn bedroefde moeder achter. Maar Ik vertrouw haar aan u toe als uw moeder, zorg voor haar, eer haar en onderhoud haar.

Zie daar een godzalige Zoon, Die als Hij sterft zich om Zijn moeder bekommert, Die in haar onderhoud voorziet en niet toelaat dat ze ten onder gaat. Hoe is ook een wijze zoon de blijdschap van zijn vader en een kroon voor haar die hem gebaard heeft. David mag van Hem zingen in Psalm 68: ‘Hij is een Vader der wezen, en een Rechter der weduwen; God in de woonstede Zijner heiligheid’ (vers 6).

Misschien denkt iemand van u: Het verwondert mij, dat de Heere Jezus juist aan Johannes Zijn moeder aanbeveelt. Waarom ook niet aan één van Zijn andere discipelen? Mijn antwoord is, dat we in deze geschiedenis zelf de volgende

drie redenen daarvoor vinden.

Johannes is de enige van al de discipelen geweest, die bij het kruis van Jezus tegenwoordig was. De Heere Jezus heeft hem boven alle anderen zeer hartelijk liefgehad. Daarom ook heeft Hij wat Hem op aarde het allerliefste was, uit liefde aan hem aanbevolen. De liefdegloed tot de Heere Jezus heeft in deze twee harten, zowel van Maria als van Johannes het meest heftig gebrand. Deze liefde trok daarom ook hen beiden naar dit kruis, en deed hen dicht naast elkaar bij het kruis staan. Daarom waren zij beiden ook het meest geschikt om elkaar onderling liefde en hulp te bewijzen.

Tenslotte hebben enkele uitleggers hier nog de volgende redenen bijgevoegd:

Dat Johannes vanwege zijn zachtmoedige aard onder alle apostelen de meest medelijdende en teerhartige was. Ook zou hij in jaren de oudste van hen worden. Om deze reden kon dan ook Maria aan Johannes, als de allerbeste en langstlevende, door de Heiland het allerbeste in zijn zorg worden aanbevolen.

3.

De uitwerking die dit woord had op de discipel die naast Maria bij het kruis van Jezus stond.

Als Johannes deze woorden hoort, neemt hij ze ter harte. Hij onderwerpt zich graag aan deze uiterste wil van de Zaligmaker. ‘En van die ure aan nam de discipel haar in zijn huis’, voegt Johannes er in het laatste gedeelte van vers 27 aan toe.

Een hart vol liefde bewijst een spoedige weldaad, en een gehoorzame discipel haast zich gewillig te zijn. Daarom aarzelt Johannes niet bij het uitvoeren van deze laatste wil van de Zaligmaker, maar hij voert ze onmiddellijk uit. Hij is een gehoorzame discipel van zijn Meester. Een bevel uit een stervende mond acht hij hoog. Daarom neemt hij haar in zijn huis. In de grondtekst staat letterlijk: ‘In zijn eigen’. Maar omdat de goederen die iemands eigendom zijn, zich gewoonlijk in zijn huis bevinden, gebruiken de Grieken deze manier van zeggen om daarmee aan te geven dat iets of iemand in zijn huis het zijne is. Volgens een oud verhaal had Johannes van zijn verkochte goederen in Galilea, binnen Jeruzalem bij de

berg Sion een huis gekocht. In dit huis zou Jezus Zijn laatste Pascha gegeten hebben. In dit huis zouden de discipelen ook gewoon zijn geweest bijeen te komen na de hemelvaart van Jezus. Volgens dit verhaal zou Maria hier nog elf jaar bij Johannes gewoond hebben eer zij stierf. Pas daarna zou Johannes naar Azië zijn vertrokken. In hoeverre dit waar is, laten wij voor wat het is. Uit dit getuigenis van Johannes in onze tekst blijkt helder dat de apostelen ook hun eigen huizen, eigendommen en goederen gehad hebben en mochten hebben. Daarom is het geheel ongegrond en dwaas om met de bedelmonniken te denken dat moedwillige armoede en zonder goederen te zijn een meerdere volmaaktheid zou zijn. Men moet wel alles verlaten als het ons verhinderen zou om Jezus te volgen, maar behalve in dat geval mag men wel eigenaar zijn van tijdelijke goederen. Zo was het met Johannes, hij had bezittingen die zijn eigendom waren, goederen en een huis, waarin hij Maria ontving. Hij is vereerd met deze moeder, hij verblijdt zich om haar zoon genoemd te mogen worden, hij nam haar in zijn huis.

Ziedaar deze stof voor uw aandacht uiteengezet.

Toepassing

Uit deze verhandeling moeten wij de volgende lessen trekken en in acht nemen.

De Heiland heeft ons hiermee willen leren dat het voor ons een vreugde moet zijn ons de toestand van hen die verlaten zijn ter harte te nemen. Om in het bijzonder de armen, de weduwen en wezen bij te staan. Zo treden we in het voetspoor van Job, die van zichzelf zei: 'De blinden was ik tot ogen, en de kreupelen was ik tot voeten. Ik was de nooddruftigen een vader; en het geschil dat ik niet wist, dat onderzocht ik' (Job 29:15-16). En in hoofdstuk 31:16-17 zegt hij: 'Zo ik de armen hun begeerte onthouden heb, of de ogen der weduwe heb laten versmachten; en mijn bete alleen gegeten heb, zodat de wees daarvan niet gegeten heeft.' In het bijzonder heeft de Heere Jezus ons hiermee willen leren dat we ook om die reden onze eigen armen die van onze familie zijn, naar ons vermogen moeten verzorgen. Onze arme ouders, vrienden en familie moeten wij

zover we hen kunnen helpen, niet in de steek laten. Al wie dat niet doet, die begaat een grote zonde. Zo één maakt zich schuldig aan boze ondankbaarheid. Zo iemand kan tot zijn schande veel leren van de redeloze dieren. Deze mensen verwaarlozen geheel en al de regel en het voorbeeld dat de Heere Jezus hun gegeven heeft in onze tekstwoorden. Ze volgen Hem hierin niet na. Daarom zijn ze ook niet Zijn discipelen. Zulke mensen betonen mensen te zijn zonder natuurlijke liefde, die in de Bijbel met zwarte kool getekend staan (Romeinen 1:31). Of, zoals de apostel elders spreekt, ze zijn erger dan de heidenen en hebben het geloof verloochend. Want de heidenen zelf hebben dit altijd betracht, althans zij bij wie maar enige beschaving aangetroffen werd. Daarom luidt het bekende gezegde van de apostel Paulus in 1 Timotheüs 5: ‘Zo iemand de zijnen, en voornamelijk zijn huisgenoten, niet verzorgt, die heeft het geloof verloochend, en is erger dan een ongelovige’ (vers 8). Dit betekent dat men zijn arme ouders, zijn arme familieleden, broeder of zuster, neef of nicht niet aan de kerk of aan de algemene armenhuizen moet

uitbesteden, of zich op een andere manier aan zijn plicht moet onttrekken en hen ten laste van anderen overlaten. Dat betekent dus dat ze hen zelf moeten ondersteunen, bijstand verlenen en te hulp komen om zo hun huisgenoten verzorgen.

Ten slotte heeft de Heere Jezus ons in de tekst met Zijn voorbeeld willen leren dat wij ook vóór ons levenseinde, alles betreffende ons huis bijtijds en overeenkomstig Gods bevel moeten regelen. Wij zullen niet altijd blijven leven en toch eens moeten sterven. Maar bovenal leert de Heiland ons dat wij zoveel mogelijk voor onze arme en behoeftige vrienden moeten zorgen, en weduwen en wezen niet vergeten.

Maar ach, van hoe weinigen kan men dit tot hun eer nu zeggen? Nu de ongerechtigheid is vermenigvuldigd, is ook bij de meesten de liefde verkoeld. Ze is bijna geheel ten onder gegaan zoals de Heiland voorzeggd heeft in Mattheüs 24:12. Tot schande van ons christenen zien we doorgaans dagelijks het tegendeel gebeuren. Zouden zulke mensen ware christenen zijn? Tonen zij met

barmhartigheid bewogen te zijn, zoals het een christen past?

Maar tot u die genade kent, moet ik deze tekst in het bijzonder laten spreken. Bij het kruis van Jezus stonden Zijn geliefden. Dit is de gewone handelwijze van de Heere Jezus, dat Hij hen die Hem het meest na aan het hart liggen en die Hij de hoogste trap van Zijn volzalige liefde waardig acht, dat Hij die ook gewoonlijk het dichtst bij Zijn kruis plaatst. Zijn gunstgenoten die Hem in het hiernamaals het meest gelijkvormig zullen zijn in heerlijkheid, dezen maakt Hij ook het allermeest Hem gelijkvormig in Zijn lijden. Zij die Zijn meest heerlijke medegenoten zullen zijn in Zijn Koninkrijk, dezen doet Hij ook hier Zijn bijzondere medegenoten zijn in Zijn lijdzaamheid en verdrukking. Als God iemand wil verhogen, dan vernedert Hij hem eerst. Als Hij iemand vrij wil maken en verlossen, dan tuchtigt Hij hem eerst. Het volk Israël dat Hij in Kanaän wil brengen, leidt Hij door de woestijn. Die Hij tot eer wil brengen, die brengt Hij eerst in de gevangenis.

U die genade kent, streef er maar naar dat u in

alle opzichten geestelijk als Johannes zult zijn. Jezus had hem lief en hij had van zijn kant ook deze Heiland lief. Jezus zegt immers Zelf in Johannes 14: ‘Die Mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden; en Ik zal hem liefhebben, en Ik zal Mijzelf aan Hem openbaren’ (vers 21). Indien u de Heere Jezus werkelijk liefhebt, laat het dan ook daarin zien, waarin Johannes het heeft laten zien, namelijk in het volgende.

Sta in uw gedachten voortdurend bij en onder Zijn kruis en volg het Lam waar Het ook heengaat (Openbaring 14:4). Houd u in alles dichtbij Hem en blijf Hem getrouw tot de dood (Openbaring 2:10). Acht Zijn versmaadheid grotere rijkdom dan al de schatten van het aardse Egypte (Hebreeën 11:26). Laat geen verdrukking, benauwdheid of vervolging, honger of naaktheid, gevaar of zwaard u scheiden van Zijn liefde (Romeinen 8:35). Zorg voor weduwen en wezen, zoveel als in uw vermogen is, niet met woorden, maar metterdaad en in waarheid. Laat hen van uw goederen na in overeenstemming met de zegen

die de Heere u heeft gegeven.

Ten slotte zorg voor allen, in uw leven en bij uw sterven, voor uw vader en moeder, en voor uw arme en behoeftige familieleden.

Maar misschien denkt nu een arme en godvrezende: Hoe zal ik mij in dit opzicht gedragen? Wat kan ik doen, zowel in mijn leven als bij mijn sterven? Weduwen en wezen kan ik niet onderhouden, want ik behoor zelf tot hen. Ook kan ik de mijnen niet veel nalaten als erfenis, want ik heb niets of althans zeer weinig dat mijn eigendom is. Maar hierop antwoorden we u, werkelijk godvrezende armen, streef ernaar u zo te gedragen als uw stervende Heiland Zich in dit opzicht gedragen heeft. Bij Zijn leven kende Uw Zaligmaker ook armoede, die zo groot was, dat Hij zeggen moest: ‘De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft niets, waar Hij het hoofd zal neerleggen’ (Mattheüs 8:20). Maar Hij droeg Zijn armoede met geduld en was daaronder tevreden. En van het weinige dat Hij zo nu en dan ontving, gaf Hij aan andere armen zoveel Hem mogelijk

was en de nood dit vereiste.

Toen Hij stierf, liet Hij een lieve moeder achter. Maar aan haar had Hij ook niets per testament na te laten. Maar wat doet Hij dan? Hij vertrouwt haar toe aan de trouwe zorg van Zijn geliefde discipel, Johannes. Doet u dan evenzo. Hebt u nog lieve ouders of kinderen, of man of vrouw, of broers en zusters en hebt u niets om hen na te laten?

Vertrouw hen dan ook toe aan de zorg van anderen. In het bijzonder aan hen die de Heere Jezus liefheeft en die wederzijds ook Hem liefhebben. Hoe gering in aantal ze ook zijn, de Heiland draagt er zorg voor dat er nog altijd enigen over zijn. Dezen zullen het zich ook tot een eer rekenen dat ze in deze zaak doen mogen, al wat hun mogelijk is. Liever zullen zij zichzelf met minder behelpen, dan dat ze andere begenadigen gebrek laten lijden. Maar is het zo dat u zulke vrome mensen niet hebt of kent, aan wie u de uwen kunt aanbevelen, beveel hen dan maar aan God. Geef hen over aan Hem Die zegt: Van Mij is het zilver en van Mij is het goud (Haggai 2:9). Geef hun aan de Heere Jezus Zelf over tot hun

schat en tot hun Verzorger. Wanneer u sterven moet, zeg dan tot hen wat voorheen Paulus zei tot de Efeziërs, toen hij van hen afscheid nam: ‘En nu broeders, ik beveel u Gode en het Woord Zijner genade, Die machtig is u op te bouwen en u een erfdeel te geven onder al de geheiligden’ (Handelingen 20:32). Zo zult u hen meer nalaten dan vele aardse goederen. Immers, als de Heere Jezus hen maar wil aannemen, en hun nooddrift naar Zijn rijkdom vervullen, dan zijn ze rijk genoeg, en kunnen ze met Asaf getuigen: ‘Wie heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde! Bezwijkt mijn vlees en mijn hart, zo is God de Rotssteen van mijn hart en mijn Deel in eeuwigheid’ (Psalm 73:25-26). Zo kunnen ze met de vrome Jakob zeggen: Wij hebben alles. Een rijke Ezau kan slechts zeggen, en het is al een wonder dat hij dit zeggen kon: Ik heb genoeg.

Boven dit alles, volg Abraham na, en beveel aan uw kinderen en uw huis na, u dat ze de weg des Heeren houden om gerechtigheid en gericht te doen (Genesis 18:19). Spreek tot hen over

hetzelfde als waarover de stervende Heiland tot Zijn geliefde discipel Johannes sprak, en waarover deze discipel weer bij zijn afscheid aan de Efeziërs predikte, namelijk over de liefde. ‘Kinderkens, heb elkander lief’, was het woord, dat voor in de mond van Johannes lag. Beveel hun, dat ze niet aan Maria eer bewijzen, want die heeft het niet nodig en aan haar persoon is men ook niet meer verplicht om dit te doen. Zeg tegen hen, dat ze de Heere Jezus Christus, die gezegende vrucht van Maria’s schoot, door een levend geloof in hun hart sluiten en Hem nimmermeer laten gaan totdat Hij hun gezegend heeft. Als ze naar deze vermaningen luisteren, zullen ze in deze weg uw zegenwensen zeker ontvangen.

En wat u aangaat, al hebt u nimmer die vreugde gekend, dat uw kinderen op deze aarde rijk waren, u zult dan echter zeker hiernamaals een veel heerlijker en wezenlijker vreugde kennen, namelijk daarin dat u uw kinderen rijk zult zien daarboven in de hemel. Daar zult u samen met uw kinderen eeuwig in het volle bezit zijn van al de schatten van het huis van God en van al de rijkdommen van Zijn eindeloze volmaaktheid.

Wat u aangaat, ware begenadigde, wie u ook bent, en hoe het uiterlijk ook met u gesteld mag zijn, zoek toch dit voorbeeld na te volgen van deze discipel Johannes, die door de Heere Jezus zo werd geliefd. De Heere Jezus heeft aan u Zijn arme gelovigen, als Zijn geestelijke moeder, broeders en zusters nagelaten. Hij deed dit met die nadrukkelijke verzekering, dat Hij al de liefde en al het goede dat u ooit aan hen zult bewijzen, zal toerekenen alsof u het aan Hem gedaan had (Mattheüs 25:40). Wil hen dan ook met blijdschap aannemen. Streef ernaar ook al de andere bevelen van de Heere Jezus uit te voeren met alle bereidheid en wel vanaf dit uur. Heden dan, allen die de Heere liefhebben, heden, terwijl u de stem van de Heere hoort, zo verhard uw harten niet (Hebreeën 4:7).

De Heere Jezus begeert nu ook in dit uur om op geestelijke wijze door u te worden aangenomen en te wonen in een gelovig hart dat van liefde brandt. Met dat doel staat Hij voortdurend aan de deur van uw hart en klopt. Met de woorden uit het Hooglied 5:2 roept Hij u toe: ‘Doe Mij open, Mijn zuster, Mijn vriendin, Mijn duive,

Mijn volmaakte! Want Mijn hoofd is vervuld met dauw, Mijn haarlokken met nachtdruppen.’ Ga dan toch zonder ook maar enigszins te aarzelen tot Hem om Hem te ontmoeten en op geestelijke wijze Hem binnen te nodigen, zoals Laban Eliëzer deed toen hij tot hem zei: ‘Kom in, gij gezegende des HEEREN! Waarom zoudt gij buiten staan? Want ik heb het huis bereid, en de plaats voor de kamelen.’

Ware begenadigden, leer uit deze verhandelde stof tot uw vertroosting het volgende. Moet u dikwijls met de moeder van Jezus, met haar zuster Maria de vrouw van Klopas en Maria Magdalena en de discipel dien Jezus liefhad, bij het kruis van Jezus staan? We willen dit daarover zeggen? Hebt u een eigen kruis, waaronder u zucht en gebukt gaat? Wordt u gedurig in kruiswegen geleid, zodat dikwijls het ene kruis niet voorbij is of u staat alweer bij een ander kruis? Geen nood, Jezus is in dat alles bij u, Hij is u nabij, ‘want wien de Heere liefheeft, kastijdt Hij.’ Ja het is er zelfs een sprekend bewijs van, dat Hij u ook liefheeft (Hebreeën 12:6).

Bent u dikwijls met hartverscheurende droefheid bezet, zodat er als het ware een zwaard door uw ziel gaat, en u met een verbrijzelde geest en tranen in uw ogen tot Jezus moet opzien? Wat nood? Jezus ziet ook dan met een liefdevol oog en met innerlijke ontferming op u neer, zoals hier op Zijn moeder en Zijn geliefde discipel. Dat is immers zijn onveranderlijke belofte: ‘Op deze zal Ik zien, op de arme en verslagene van geest (Jesaja 66:2).

Bent u dikwijls zo benauwd, dat uw hart en mond als toegesloten zijn, en u zelfs geen woord kunt uitbrengen? De Heere Jezus zal om die reden naar u toe niet zwijgen, maar u, nu niet vanaf het kruis zoals eertijds Zijn moeder en Johannes, uit de hemel zelf toespreken: ‘Want Hij zal tot Zijn volk en tot Zijn gunstgenoten van vrede spreken’ (Psalm 85:9). Hebt u veel nodig, maar ontvalt u alles hoe langer hoe meer, zodat u in de uiterste verlegenheid gebracht wordt en niet weet waarheen u zich moet wenden? De Heere Jezus zal wel voor u zorgen, zoals hij voor zijn moeder Maria gezorgd heeft en ervoor

zorgdragen dat er een Johannes is die u bij zich neemt of u van zijn bezit geeft. David zegt in Psalm 37: 'Ik ben jong geweest, ook ben ik oud geworden, maar heb de rechtvaardige niet verlaten gezien, noch zijn zaad zoekende brood' (vers 25).

Wanneer u de armen in de plaats en in de naam van de Heere Jezus aanneemt, zullen zij ook u, wanneer u van de aarde zult heengaan, hiernamaals door hun gebeden ontvangen in de eeuwige tabernakelen (Lukas 16:9).

Indien u persoonlijk, om zo te zeggen, door een levend geloof en door een medelijdende liefde Zijn arme leden in uw huizen hebt opgenomen, zo zal de Heere Jezus Zelf, uw Goël en Bloedbruidegom, u eens opnemen tot het Zijne, in het huis van Zijn hemelse Vader (Johannes 14:3).

Hij zal u eens dat zalige Woord toeroepen uit Mattheüs 25:34, waarmee ik thans besluit: 'Kom, gij gezegenden Mijns Vaders! Beërf dat Koninkrijk, dat u bereid is van de grondlegging der wereld.'

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVEREIL-SERIE

Voorzitter
Ds. J. Westerink, Urk

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 12,- per jaar (10 ex.)

**Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:**

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl